

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 6581
Tarih: 02.01.2020

- 23417

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.01.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından ilan edilen OHAL KHK'leri ile onbinlerce yurttaş mesleklerinden ihraç edilmiş ve başka kurumlarda çalışmalarına da izin verilmemiştir. Söz konusu duruma dair dava yolları da kapatılmış kişilerin ihraçlara dair başvuruları ise OHAL İşlemlerini İnceleme Komisyonuna devredilmiştir. Ancak bahse konusu Komisyon incelemelerinde başvuruların büyük bir yüzdesi reddedilmiş olup KHK ile ihraç edilen yurttaşlar işsizlik başta olmak üzere yaşamsal pek çok sorunla baş başa kalmıştır. Bu duruma henüz bir çare üretilmezken başka uygulamalarla sorun tamamen çözümsüz bir hal almıştır. Kamuoyuna yansıyan bir diğer uygulama ise bankaların kişilere gönderilen havalelere de sistemin **"Yasaklı T.C."** uyarısı verdiği gerekçesiyle bloke konulmuştur. Gaziantep'te Şahinbey Ortaokulu'nda öğretmenlik yaparken 675 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK) ihraç edilen Eğitim Sen üyesi Suzan Uzpak'a, yurtdışından bir banka aracılığıyla havale gelmiş ancak banka veznedarı, parasını almak için banka şubesine giden Uzpak'a parayı veremeyeceğini, 'Yasaklı TC' uyarısı aldığını ve KHK'yle ihraç edildiği için para ödeyemeyeceğini ifade etmiş ve **"Daha önceden de benzeri olaylar yaşandı. KHK'lilere ödeme yapılamıyor"** demiştir.

Benzer bir durum yine kaskolu aracı kazaya karışan kişiye maddi zararının ödenmemesi ile gündeme gelmiştir. Gördüğü zararın tazmini için dava açan yurttaşa mahkeme tarafından zararın ödenmesi yönünde karar vermiş ise de dosyayı istinafa taşıyan sigorta şirketi, KHK ile malvarlığına tedbir konulanlara ödeme yapılmaması yönünde şirketlere genelge gönderildiğini ifade etmiştir. Bu örnekten de anlaşıldığı üzere KHK ile ihraç edilenlerin hukuki tüm hakları rafa kaldırılmış olup, işsiz olan

KHK'li yurttaşların, başkaca maddi haklarının verilmemesi yaşamlarını idame ettirmeleri yönünde büyük bir engel olup bu durum derin kırılma ve endişe yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bankalara KHK'lilere ödeme yapılmayacağına dair bir genelge gönderilmiş midir? Bu genelgenin yasal dayanağı ve içeriği nedir?
- 2- Yasaklı TC ifadesi ne anlama gelmektedir?
- 3- KHK'liler yurttaşlıktan da mı fiilen çıkarılmıştır?
- 4- Bir yurttaşa gönderilen havalenin ödenmemesi ne anlama gelmektedir? Bununla amaçlanan nedir?
- 5- Sigorta şirketlerine, yurttaşların kasko yaptırdıkları araçlarının zararının ödenmemesi yönünde bir genelge gönderilmiş midir? Gönderilmişse eğer, genelgenin yasal dayanağı ve mahiyeti nedir?
- 6- KHK'lilere hak etmiş oldukları ödemelerin yapılmaması için banka ve sigorta şirketleri dışında başka hangi kurumlara genelge gönderilmiştir?
- 7- Söz konusu genelgeler kimin talimatı ile ve hangi bakanlık aracılığı ile gönderilmiştir?
- 8- Mahkeme kararına rağmen kişinin zararının ödenmemesinin izahı nedir?
- 9- KHK'ler ile ihraç edilerek işsiz bırakılan, başkaca özel yahut kamu kurumlarında iş bulmalarına engel olunan kişilerin hiçbir gelirleri olmadığı nazara alındığında banka yoluyla kendilerine gönderilen mevduatlara dahi bloke konulması ile amaçlanan nedir? KHK'li yurttaşların bu uygulamalarla açlıktan ölmeleri ihtimali öngörülmüyor mu?
- 10- KHK ile ihraç edilen ve işsiz bırakılan on binlerce yurttaşın yaşamsal ihtiyaçlarını nasıl karşılamaları bekleniyor?
- 11- İhraç nedeniyle onlarca yurttaş intihar etmiş olup bu gerçeklik neden gözardı edilerek tüm KHK ile ihraç edilenlerin başka gelirlerine de el konuluyor?
- 12- KHK'lilerin tümünden yok sayılması ne anlama geliyor?
- 13- KHK'lilere uygulanan tüm bu yaptırım ve yöntemler anayasaya aykırı değil mi? Bu anayasal suçta neden ısrar ediliyor?
- 14- Anayasa yurttaşların yaşam hakkı başta olmak üzere çalışma, eğitim, sağlık, seyahat başta olmak üzere tüm temel haklarını güvence altına aldığı halde neden bu haklar tamamen yok sayılıyor?
- 15- Hâlihazırda "Yasaklı TC" ibaresi konulan yurttaş sayısı nedir? "Yasaklı TC" ibaresi konulan yurttaşların; yaş, meslek, cinsiyet ve illere göre dağılımı nedir?
- 16- "Yasaklı TC" ibaresi hangi kurum ve kuruluşların sistemlerinde mevcuttur?
- 17- KHK'li yurttaşlar vergi ödedikleri ülkelerinde neden ödedikleri vergilerle alacakları kamusal hizmetlerinden yararlanırlmıyorlar?

23417

- 18- Pasaport tahditleri nedeniyle yurtdışına çıkışları da engellenen KHK'li yurttaşların tüm yaşamsal fonksiyonlarının kesilmesi ağır bir yaşam hakkı ihlali değil mi?
- 19- KHK'lilere yönelik bu yaptırım ve uygulamaların sona erdirilmesi ve çalışma hakları gözetilerek iş bulmaları sağlanacak mıdır?
- 20- KHK'lilerin yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi yönünde bir çalışmanız olacak mı?